

Ἀπομυς τῆς παραλίας τοῦ Σεράϊ Μπουροῦ.

ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΓΙΟΥΚΑΤΑΝΗΣ

Γιουκατάνη είναι χερσόνησος πρὸς τὰ Β—Α. τοῦ Μεξικῆ. Ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Μεξικῆ καὶ μετὰ τῆς Χερσονήσου τῆς Παλαιᾶς Καλιφορνίας, πρὸ τῆς εισβολῆς τῶν Ἰσπανῶν ὑπὸ τὸν Κορτέζ (1519—21), ἀπετέ-

λει τὴν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν αὐτοκρατορίαν τῶν Ἀζτέκς. Ἡ χώρα ὅπως ὀλίποτε κατεστράφη τότε σχεδὸν καθολοκληρίαν ὑπὸ τῶν σκληρῶν Ἰσπανῶν, ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν ὁποίων ἄλλοι λαοὶ δὲν ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξερευνήσωσι ταύτην. Τὸ Μεξικὸν ὅμως, ὅπως ὅλοι σχεδὸν αἱ ἄλλαι ἰσπανικαὶ ἀποικίαι τῆς Κεντρῶας καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, ἀπετίναξε τὸν ζυγὸν τῶν Κυβερνήτων καὶ εἶναι σήμερον δημοκρατία ἀνεξάρτητος. Ἡ Κυβέρνησις του δὲν ἐμποδίζει τοὺς σοφοὺς ἀρχαιολόγους καὶ ἐπιστήμονας ἄλλων χωρῶν νὰ διενεργοῦν ἀνασκαφὰς ὅσας θέλουν, καὶ ὁ μόνος κίνδυνος τὸν ὁποῖον οὗτοι ἔχουσι ν' ἀντιμετωπίσωσι εἶναι αἱ διάφοροι φυλαὶ τῶν αὐτοχθόνων Ἰνδιάνων, αἱ ὁποῖαι κατοικοῦσι περὶ τῶν ἐρειπίων περὶ τὰ ὁποῖα πρὸ παντὸς στρέφεται ὅλη ἡ προσοχὴ τῶν ἐπιστημῶν. Οἱ Ἰνδιάνοι οἱ τοὶ ὑποβάλλουσι τοὺς συλλαμβανόμενους λευκοὺς ἀνθρώπους εἰς τὰς φρικωδεστέραις τῶν βασάνων.

Οἱ Μαγιάνοι καὶ ὁ πολιτισμὸς τῶν.

Μεταξὺ τῶν ἀρχαιολόγων ὑπάρχουσι ἐκεῖνοι οἵτινες πιστεύουσι ὅτι τὸ νὰ γνωρίζη τις τὴν ἱστορίαν τῆς ποτὲ παντοδυνάμου φυλῆς τῶν Μαγιάνων, εἶνε ὡς νὰ γνωρίζη τὴν ἱστορίαν ὅλην τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Οἱ Μαγιάνοι οὗτοι εὐρίσκοντο εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου τῶν πρὸ χιλίων καὶ πλέον ἐτῶν, καὶ αἱ θρησκευτικαὶ ἱεροτελεστίαι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, Ρωμαίων καὶ Αἰγυπτίων ἦσαν μηδὲν παραβαλλόμενοι πρὸς τὰς ἀμυθήτου πολυτελείας, λαμπρότητος καὶ ἀνηκούστου βαρβαρότητος τοιαύτας τῶν Μαγιάνων, ἐνῶ αἱ τέχναι καὶ τὰ γράμματα εἶχον ἀναπτυχθεῖ εἰς τὸν ὑπατον βαθμὸν. Ὅπως συμβαίνει μὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς λαοὺς, κατὰ μίαν ἢ ἄλλην περίοδον τῆς ὑπάρξεώς των, καὶ οἱ Μαγιάνοι διετέλουσι ὑπὸ τὸ Κράτος τοῦ κλήρου, καὶ οἱ καλλιτεχνικῶτατοι ναοί, οἱ ἀπειροὶ βωμοὶ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ ἰδρύματα τὰ ὁποῖα συστηματικὰ ἀνασκαφαὶ φέρουσι εἰς φῶς τῶρα, ἀποδεικνύουσι πόσον ἰσχυρὰ ἢ δύνამίς του ἦτο. Πεντακόσια περίπου ἔτη πρὸ τῆς εισβολῆς τῶν Ἰσπανῶν εἰς Μεξικὸν ἢ Γιουκατάνη ἐβρίθε πόλεων μεγάλων, ἰσχυρῶν καὶ πλουσιωτάτων καὶ διὰ τὴν λατρείαν τοῦ ἐρπετοῦ Θεοῦ Κουκουλκὴν συνηθοῦζοντο κατὰ περιόδους ὅλοι αἱ ἰσχυραὶ φυλαὶ τῶν Μαγιάνων, αἱ ὁποῖαι κατῴκουν τότε τὰς χώρας τὰς γνωστάς σήμερον ὑπὸ τὸ ὄνομα Ὀνδοῦραι καὶ Γουατεμάλα.

Τὰ μνημεῖα.

Εἰς τὸ κέντρον τοῦ βορείου μέρους τῆς Γιουκατάνης, εὐρίσκονται τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας ἱερᾶς πόλεως Τσίτσεν-Ἰτζα, ἣτις ἦτο τὸ κέντρον τῶν ἱεροτελεστιῶν τῶν Μαγιάνων αἰῶνας πρὸ τῆς εισβολῆς τῶν Ἰσπανῶν. Διακρίνονται μεταξὺ αὐτῶν τὰ ἐρείπια πλείστων ὄσων θυσιαστηρίων, τὰ ὁποῖα τότε ἐκτίζοντο ἐπὶ λιθίνων πυραμίδων ὕψους ἑκατοντάδων ποδῶν. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι τὸ λεγόμενον «Καστίλλιο», τὸ ὁποῖον εἶναι ἐκτισμένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς μεγίστης πυραμίδος ὕψους 250 ποδῶν. Ἐκατοντάδα τινα μέτρων πρὸς δυσμὰς εἶναι ὁ «Οἶκος τῶν Τίγρων»